

Granskning av internprissättning inom IT-avdelningen

Rapport

Malung-Sälens kommun

KPMG AB

2018-10-03

Antal sidor 15

Antal bilagor 1

Malung-Sälens kommun

Granskning av internprissättning inom IT-avdelningen

2018-10-03

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	2
2	Inledning/bakgrund	3
2.1	Syfte, revisionsfråga och avgränsning	3
2.2	Revisionskriterier	3
2.3	Metod	4
3	Resultat av granskningen	4
3.1	Interndebitering	4
3.1.1	Kommunala finansieringsmodeller	4
3.1.2	Självkostnad	5
3.2	Interndebitering Malung-Sälens kommun	5
3.2.1	Interna debiteringar, totalt år 2017	5
3.2.2	Interna debiteringar, IT-avdelningen år 2017	6
3.2.3	Interna debiteringar, gemensamma kostnader år 2017	7
3.3	Styrande- och stödjande dokument gällande interna förehavanden	8
3.3.1	Bedömning	8
3.4	Interna kostnader och fördelning	9
3.4.1	Bedömning	10
3.5	Avtal mellan beställare och utförare	10
3.5.1	Bedömning	11
4	Slutsats och rekommendationer	11
4.1	Svar på revisionsfrågorna	11
4.2	Rekommendationer	12

1 Sammanfattning

Vi har av Malung-Sälens kommuns revisorer fått i uppdrag att granska kommunens interndebering inom IT-avdelningen. Uppdraget ingår i revisionen för år 2018.

Syftet med granskningen har varit att bedöma ändamålsenligheten och effektiviteten av internprissättningen inom IT-avdelningen.

Vi konstaterar att det, till största delen, saknas dokumenterade kommungemensamma regelverk med tillhörande rutiner avseende interndebering. Av det styrande dokumentet *Verksamhetsplan och budget 2018-2021* framgår det till viss del, på ett övergripande plan, hur interna ersättningar ska hanteras i Malung-Sälens kommun.

Vidare konstaterar vi att kommunstyrelsen inte gjort någon uppföljning av internprissättningen.

Vår bedömning är att det finns behov av att tydliggöra och kommunicera vad som ingår/ska ingå i de interna IT-deberingarna, vilka fördelningsnycklar man använder sig av exempelvis antal datorarbetsplatser samt vilka underlag som ligger till grund för beräkningarna t.ex. kalkyler, avtal etc. Vidare bedömer vi att det finns behov av att tydliggöra vad köparna kan förvänta sig avseende det de betalar för i form av t.ex. service och kompetens.

Generellt för all debitering av interndebering i Malung-Sälens kommun anser vi att det finns ett behov av att, efter framtagande av adekvata beräkningar, nyckeltal, fördelningsnycklar eller dylikt, tydliggöra vad som ingår i respektive verksamhets interna förhållanden. På så sätt blir internprissättningen transparent.

Kommunstyrelsen beslutade år 2015 om att det skulle tecknas överenskommelser mellan samtliga internserviceenheter och interna köpare. Vi konstaterar att det idag inte finns upprättat några avtal mellan beställare och utförare.

Mot bakgrund av vår granskning rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- arbeta fram styrande- och stödjande dokument som fastslår hur Malung-Sälens kommun avser hantera de interna förhållandena samt därefter följa upp att gällande styrande- och stödjande dokument efterlevs.
- tydliggöra och kommunicera vad som ingår/ska ingå i de interna IT-deberingarna, vilka fördelningsnycklar man använder sig av exempelvis antal datorarbetsplatser, vilka underlag som ligger till grund för beräkningarna t.ex. kalkyler, avtal etc. samt tydliggöra vad köparna kan förvänta sig för avseende det de betalar för i form av t.ex. service och kompetens.
- säkerställa att överenskommelse tecknas mellan samtliga internserviceenheter och interna köpare i enlighet med kommunstyrelsens beslut från 2015-11-03.

2 Inledning/bakgrund

Vi har av Malung-Sälens kommuns revisorer fått i uppdrag att granska kommunens interndebering inom IT-avdelningen, vilken uppgick till ca 7 mkr under 2016. Uppdraget ingår i revisionen för år 2018.

Under revisionsåret 2017 erhöll KPMG av Malung-Sälens kommuns revisorer uppdraget att granska kommunens rutiner kring internprissättning. Granskningen utvisade att det inte fanns några skriftliga rutiner inom kommunen hur internprissättningen skall hanteras. Varken avseende prissättningen eller syftet.

Med anledning av ovanstående utesluter inte Malung-Sälens kommuns revisorer att en *risk* föreligger för att hanteringen av interndeberingen inte är ändamålsenlig och behöver därmed granskas.

2.1 Syfte, revisionsfråga och avgränsning

Syftet med granskningen har varit att bedöma ändamålsenligheten och effektiviteten av internprissättningen inom IT-avdelningen.

Granskningen har besvarat följande revisionsfrågor:

- Har kommunstyrelsen säkerställt att ändamålsenliga styrprinciper för interndebering finns?
- Finns dokumenterade riktlinjer och rutiner för interndebering?
- Finns tillfredsställande underlag vid interndebering som anger vilka underlag/kalkyler/avtal som ligger till grund för kostnaden?
- Hur fördelas kostnader för IT på olika nämnder?
- Finns det kostnader för IT som debiteras direkt på nämnd?
- Har kommunstyrelsen följt upp att internprissättningen följer gällande riktlinjer?
- Finns det avtal mellan beställare och utförare?

Granskningen avgränsas till att omfatta internprissättningen inom IT-avdelningen avseende 2017.

Granskningen avser kommunstyrelsen.

2.2 Revisionskriterier

Vi har bedömt om rutinerna uppfyller

- Kommunallagen 6 kap. § 6 (2017:725)
- Tillämpbara interna regelverk, policys och beslut

2.3 Metod

Granskningen har genomförts genom:

- Dokumentstudier
- Intervjuer/avstämning med berörda tjänstemän och politiker däribland IT-chef, ekonomistrateg, ordförande i barn- och utbildningsnämnden, economichef samt skolchef.

Samtliga tjänstemän och politiker som deltagit genom intervju och/eller vid avstämning har haft möjlighet att faktakontrollera rapporten.

3 Resultat av granskningen

3.1 Interndebitering

Av kommunallagens 2 kap. 6 § framgår att kommuner och landsting inte får ta ut högre avgifter än vad som svarar mot kostnaderna för de tjänster eller nyttigheter som kommunen eller landstinget tillhandahåller (självkostnaden). Kommunallagen stipulerar inte explicit hur interna förehavanden ska hanteras.

Utgångspunkten för kommunal verksamhet är att den ska vara skattefinansierad och det finns inget avgiftsfinansieringstvång för kommunal verksamhet över huvud taget.¹ Däremot får en kommun ta ut avgifter för de tjänster och nyttigheter de tillhandahåller enligt 2 kap. 5 § kommunallagen. Om de väljer att göra det träder självkostnadsprincipen in och lyder "kommuner och landsting får inte ta ut högre avgifter än vad som svarar mot kostnaderna för de tjänster eller nyttigheter som kommunen eller landstinget tillhandahåller (självkostnaden)". Självkostnadsprincipen infördes i kommunallagen år 1998 (lag 1998:70) efter förslag i ett flertal propositioner och är kodifierad i 2 kap. 6 § kommunallagen. Syftet med självkostnadsprincipen är att förhindra att en kommun utnyttjar sin ofta föreliggande monopolsituation i vinstsyfte. Avsikten är att skydda konsumenterna från monopolprissättning. Därför innebär självkostnadsprincipen ett grundläggande krav på att en kommunal verksamhet inte får gå med vinst.²

3.1.1 Kommunala finansieringsmodeller

Det finns olika principer att välja mellan när det gäller att fördela skattemedel mellan kommunala verksamheter; avgiftsfinansiering, anslagsfinansiering och blandformer dem emellan. Vid avgiftsfinansiering ersätts verksamheten för vad den presterar, vid anslagsfinansiering tilldelas en fast summa pengar för att bedriva verksamhet.

Anslagsfinansiering är den styrmetod som är vanligast förekommande i kommunala verksamheter. Kommunfullmäktige styr genom anslagstilldelningens storlek och olika krav och mål för verksamheten.

¹ Bohlin, Alf, Kommunalrättens grunder, 6 u., Norstedts Juridik, Stockholm, 2011 s. 114.

² Bohlin, Alf, Kommunalrättens grunder, 6 u., Norstedts Juridik, Stockholm, 2011 s. 114.

Avgiftsfinansiering kan ses som ett marknadshärmande styrmedel. Interna avgifter på varor och tjänster förväntas bidra till ökad kostnadsmedvetenhet vilket påverkar kundens agerande bland annat genom att styra efterfrågan. Kommunala enheter är ofta tilldelade ett resultatansvar där det är begränsade möjligheter att påverka intäktssidan. Ett syfte med internprissättning kan vara att öka kostnadsmedvetenheten hos personalen och kostnadseffektiviteten i verksamheten.

Avsikten med den interna kostnadsfördelningen och internfaktureringen är att så långt som möjligt skapa en rättvisande kostnadsbild där verksamheterna bär sina egna kostnader. Det behövs bland annat för att lämna korrekta uppgifter till SCB³ och RS⁴.

3.1.2 Självkostnad

Eftersom det är verksamhetens kostnader som avgör vilka avgifter som kan tas ut för de prestationer som kommunen tillhandahåller, så blir det av stor vikt att kunna definiera vad som räknas som en kostnad vid självkostnadsberäkningen. Allmänt kan sägas att de kostnader som är motiverade i en normal affärsmässig verksamhet är godtagbara.⁵

Alla relevanta direkta och indirekta kostnader som verksamheten föranleder skall ingå i självkostnadsberäkningen och utöver externa kostnader och intäkter skall även alla relevanta interna eller kalkylerade poster räknas. Till de direkta kostnaderna hänförs bl. a. personal- och personalomkostnader, material, tjänster och försäkringar, medan de indirekta kostnaderna utgörs av t.ex. lokalkostnader, kapitalkostnader och administrationskostnader.⁶

3.2 Interndebitering Malung-Sälens kommun

De interna förehavandena i Malung-Sälens kommun hanteras bland annat genom interna fördelningar, interna ersättningar och intern fakturering.

3.2.1 Interna debiteringar, totalt år 2017

Den totala interna debiteringen i Malung-Sälens kommun år 2017 uppgick enligt företrädare för verksamheten till 121,3 miljoner kronor enligt följande⁷:

Nämnd/styrelse	Interna debiteringar, tkr
Kommunstyrelsen	11 318
Service & Teknik	16 067
Barn- och utbildningsnämnden	55 973
Socialnämnden	30 560

³ Statistiska centralbyrån

⁴ Räkenskapssammandrag

⁵ Prop. 1993/94:188 s 85

⁶ Prop. 1993/94:188 s 85

⁷ Källa: Uppgifter lämnade av ekonomienheten

Malung-Sälens kommun

Granskning av internprissättning inom IT-avdelningen

2018-10-03

Kultur- och fritidsnämnden	3 688
Miljönämnden	549
Byggnadsnämnden	408
Räddningsnämnden	2 742
TOTALT	121 305

3.2.2 Interna debiteringar, IT-avdelningen år 2017

IT-avdelningen interndeberade enligt företrädare för verksamheten för drygt 7 miljoner kronor⁸ enligt följande:

Nämnd/verksamhet/enhet	tkr
ÖVERFÖRMYNDARE	29
KOMMUNSTYRELSEN	128
KOMMUNKANSLI	96
EKONOMIAVDELNINGEN	190
NÄRINGSLIV	177
PERSONALAVDELNING	233
ARBETSMARKNADSENHETEN	105
PRODUKTIONSCHEF	166
FASTIGHETER	427
GEM NÄMNDSKANSLI	92
KOSTCHEF	332
SERVICE	58
LOKALVÅRD	151
VAKTMÄSTERI	36
TVÄTTINRÄTTNING	15
BOSTADSANPASSNING	14
BYGGNADSNÄMND	179
SKOGSFÖRVALTNINGEN	29
KULTUR- & FRITIDSFÖRVALTN	800
GRUNDSKOLECHEF	1 581
INTEGRATIONSENHETEN	15

⁸ Källa: Uppgifter från ekonomienheten

Malung-Sälens kommun

Granskning av internprissättning inom IT-avdelningen

2018-10-03

NORRA REKTORSOMRÅDET	91
SÖDRA REKTORSOMRÅDET	150
SOCIALCHEF	1 471
SOCIALTJÄNST	49
VÅRD- OCH OMSORG	133
MILJÖ/HÄLSOVÅRDSNÄMND	171
RÄDDNINGSTJÄNST	132
TOTALT	7 048

3.2.3 Interna debiteringar, gemensamma kostnader år 2017

Det finns ett antal interna förehavanden/kommungemensamma kostnader som fördelas ut till respektive nämnd. I tabellen nedan framgår de kommungemensamma kostnader som fördelats ut år 2017 samt vilka nycklar som använts vid fördelningen⁹.

År 2017	Summa att fördela, kr	Fördelningsnyckel
Lönesystem ¹⁰	1 100 000 kr	Antal anställda personer (833 personer)
Gemensam ekonomi ¹¹	1 112 000 kr	Antal transaktioner (172 111 st)
IT, ADB -Arbetsplats, Ut- bildningsplats ¹²	1 813 500 kr	Antal IT-platser, ADB (395 st)
	4 500 kr/plats	Antal IT-platser, Utbildning (12 st)
	3 000 kr/plats	
IT, ADB Gemensamma sy- stem ¹³	3 346 500 kr	Antal IT-platser (407 st)
Telefonanknytningar ¹⁴	175 000 kr	Antalet anknytningar (500 st)
	350 kr/enhet	
Vaktmästeri ¹⁵	640 000 kr	Antal administrativ personal (128,6 st)
Kansliet (information) ¹⁶	400 000 kr	Heltidstjänster (775,71 st)
Växelpersonal ¹⁷	788 000 kr	Antalet anknytningar (500 st)
TOTALT	9 375 000 kr	

⁹ Källa: Uppgifter lämnade av ekonomienheten

¹⁰ Kostnader för lönesystemet med samtliga integrationer till andra system

¹¹ Kostnader för ekonomisystemet och banktjänster i kommunen

¹² Support och driftkostnad för kommunens samtliga ADB arbetsplatser och utbildningsplatser

¹³ Kostnader för samtliga kommun gemensamma system (div licenser, brandvägg, virusskydd mm)

¹⁴ Kostnader för kommunens samtliga telefon anknytningarna

¹⁵ Kostnader för kontorsmaterial för samtliga verksamheter förutom Barn och utbildningsförvaltningen som köper in kontorsmaterial själva

¹⁶ Kostnader för marknadsföring av kommunen genom annonser och div marknadsförings- och profil material. Drift för intranät, hemsida och andra sociala medier mm. Inköp av bilder för att skapa en bild bank.

¹⁷ Kostnader för personalen i den gemensamma växeln

3.3 Styrande- och stödjande dokument gällande interna förehavanden

Några tydliga politiska beslut om styrprinciper angående interndebitering finns inte. Det saknas dokumenterade kommundemensamma regelverk med tillhörande rutiner avseende interndebitering. Kommunstyrelsen har inte gjort någon form av uppföljning och säkerställande av korrekt internprissättning/interndebitering.

Däremot finns det, enligt företrädare för verksamheten, rutiner avseende hanteringen av de interna förehavandena. Dessa är dock inte skriftligt dokumenterade eller antagna i övergripande styrdokument.

År 2015 antog kommunstyrelsen specifikt, i ett eget ärende, hur internprissättningen för år 2016 skulle hanteras. Av beslutet framgår att 1. Prissättning av kommunens interna service justeras till 2016 års nivå. 2. Överenskommelser ska snarast tecknas mellan samtliga internserviceenheter och aktuell service. 3. Återrapportering av fullföljda överenskommelser görs till kommunstyrelsen vid första sammanträdet år 2016.¹⁸

Av *Verksamhetsplan och budget 2018-2021*¹⁹ framgår det av avsnittet Interna kostnader att: "Interna ersättningar avseende nyttjande av gemensam ekonomi, IT, växelpersonal, lönesystem, mm fördelas enligt fastställda fördelningstal. Interna lokalhyror kommer, med undantag av där väsentliga anskaffningar skett, vara oförändrade för 2018. I övrigt fördelas intern lokalvård och förrådskostnader till verksamheterna. Tjänster och köp mellan förvaltningarna i övrigt debiteras via internfakturor. Fördelningstalen är beräknade från hur många som nyttjar resurserna, lokalyta mm." (se även avsnitt 3.5 nedan)

3.3.1 Bedömning

Vi konstaterar att det, till största delen, saknas dokumenterade kommundemensamma regelverk med tillhörande rutiner avseende interndebitering. Det finns rutiner avseende hur hanteringen av interndebitering ska behandlas, dock har vi inom ramen för denna granskning inte tagit del av några skriftligt dokumenterade rutinbeskrivningar. Av det styrande dokumentet *Verksamhetsplan och budget 2018-2021* framgår det till viss del, på ett övergripande plan, hur interna ersättningar ska hanteras i Malung-Sälens kommun.

Vidare konstaterar vi att kommunstyrelsen inte gjort någon uppföljning av internprissättning/interndebitering.

För att få en stringens i hanteringen av interna förehavanden är vår bedömning att det bör arbetas fram styrande- och eller stödjande dokument som fastslår hur Malung-Sälens kommun avser hantera de interna förehavandena.

¹⁸ KS 2015-11-03 §151, Dnr KS/2015:388

¹⁹ KF 2017-09-25 § 96 samt 2017-1218 § 145, Dnr KS/2017:411

3.4 Interna kostnader och fördelning

Enligt företrädare för verksamheterna i Malung-Sälens kommun är grundprincipen att självkostnadsprincipen ska användas vid beräkning av interna priser.

Inför varje nytt budgetår beräknar IT-chefen, enligt uppgift, vilka kostnader som ska interndeberas för IT-avdelningens räkning. Vid uträkning av interna förehavanden inom IT-avdelningens område ligger ett antal parametrar till grund för beräkningen. Dessa är uppdelade i två delar.

1. I den första beräkningen ingår följande:
  - gällande serviceavtal,
  - gällande avtal för hyra av program,
  - aktuell hyra av datakommunikationsförbindelser,
  - gällande teleabonnemang samt
  - avskrivningar enligt plan.
2. Utöver ovanstående tas även en årlig serviceavgift på 4 500 kronor per datorarbetsplats ut.

Vid beräkning av kommande interna kostnadsfördelningar beaktas enligt uppgift även föregående års resultat bl.a. för att jämföra så kostnaderna inte förändrats markant.

Efter summering av ovanstående två delar divideras slutsumman med nyckeltalet totala datorarbetsplatser i kommunen. Därefter fördelas de interna IT-kostnaderna till respektive nämnd utifrån antalet datorarbetsplatser respektive nämnd innehar. Utöver de "fasta" årliga interna debiteringarna, som utgår från hur många datorarbetsplatser respektive nämnd innehar, görs det enligt uppgift inga ytterligare interna debiteringar för IT under året.

Den fasta serviceavgiften per datorplats uppgår till 4 500 kr/plats, och har så varit sedan i början på 1990. För utbildningsplatser uppgår serviceavgiften till 3 000 kr/plats.

Det finns inga skriftliga dokumenterade rutiner för hur beräkningarna ska hanteras, vilka nyckeltal som ska användas eller vad som ska ingå i beräkningarna av IT-kostnaderna. Nuvarande IT-chef har fått muntlig information om hur beräkningarna ska gå till och vad som ska ingå i beräkningarna från dennes företrädare.

De kostnader som internfördelades från IT-avdelningen till övriga verksamheter mellan år 2015-2017 var enligt företrädare för verksamheten följande:

IT-avdelningen, tkr	År 2015	År 2016	År 2017
Interna fördelningar	7 197	6 889	7 048

De slutgiltiga interna beräkningarna lämnas till ekonomienheten som i sin tur tar med dessa till budgetdialogerna.

Det råder en delad bild om tydligheten i vad som ingår i de interna IT-debiteringarna. Företrädare för IT-verksamheten anser att det är tydligt vad nämnden/förvaltningarna

betalar för medan företrädare från annan verksamhet menar att de inte vet vad de kan förvänta sig av det dom betalar för t.ex. vad ingår, vilken hjälp, service, kompetens de kan förvänta sig. Däremot får förvaltningarna, enligt uppgift, information om vad t.ex. dataprogram kostar.

Det finns vissa IT kostnader som debiteras direkt på respektive nämnd så som t.t.ex. kostnader för telefoni (ej fast växelkostnad). Ett annat exempel på IT kostnader som inte belastar IT-avdelningen är avtal som ingås för explicita verksamhetsystem och inte berör hela kommunen. Respektive nämnd tecknar själva avtal och debiteringen görs direkt på den specifika nämnden, inte via IT-avdelningen.

3.4.1 **Bedömning**

Vi har i vår granskning tagit del av det underlag som legat till grund för de interna IT-fördelningarna 2018. Vi konstaterar att kostnaderna för IT fördelas enligt fördelningsnyckeln – antalet datorarbetsplatser samt antal telefonanknytningar - till respektive nämnd enligt av IT-avdelningen fastställt belopp.

Enligt Proportion 1993/94:188 är det av stor vikt att kunna definiera vad som räknas som en kostnad vid självkostnadsberäkning och avgörande för vilka avgifter som kan tas ut för de prestationer som kommunen tillhandahåller. I dagsläget får verksamheterna viss information om vad som ingår i t.ex. IT-debiteringarna för respektive verksamhet/nämnd/förvaltning. Vår bedömning är att det finns behov av att tydliggöra vad som ingår/ska ingå i de interna IT-debiteringarna, vilka fördelningsnycklar man använder sig av exempelvis antal datorarbetsplatser samt vilka underlag som ligger till grund för beräkningarna t.ex. kalkyler, avtal etc. Vidare bedömer vi att det finns behov av att tydliggöra vad köparna kan förvänta sig för det de betalar för i form av t.ex. service och kompetens.

Generellt för all debitering av interndebitering i Malung-Sälens kommun anser vi att det finns ett behov av att, efter framtagande av adekvata beräkningar, nyckeltal, fördelningsnycklar eller dylikt, tydliggöra vad som ingår i respektive verksamhets interna förhållande. På så sätt blir internprissättningen transparent.

Vi konstaterar att kostnader avseende IT, som inte är kommundemensamma, hanteras direkt av den nämnd som använder sig av t.ex. ett explicit verksamhetsprogram. Att kostnader för t.ex. verksamhetsspecifika program belastar dennes nämnd anser vi är rimligt.

3.5 **Avtal mellan beställare och utförare**

Kommunstyrelsen beslutade 2015-11-03 att överenskommelser snarast skulle tecknas mellan samtliga internserviceenheter och interna köpare av aktuell service samt att återrapportering skulle göras till kommunstyrelsen vid första sammanträdet år 2016.²⁰

I dagsläget finns eller tecknas det inga avtal mellan beställare och utförare och det finns inga planer på att upprätta avtal - "man gör som man alltid gjort":

²⁰ KS 2015-11-03 §151, Dnr KS/2015:388

3.5.1 Bedömning

Vi konstaterar att det inte finns avtal mellan beställare och utförare. Då kommunstyrelsen redan år 2015 beslutat om att det skulle tecknas överenskommelser mellan samtliga internserviceenheter och interna köpare menar vi att detta skyndsamt behöver upprättas i enlighet med kommunstyrelsens beslut.

4 Slutsats och rekommendationer

Syftet med granskningen har varit att bedöma ändamålsenligheten och effektiviteten av internprissättningen inom IT-avdelningen.

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att kommunstyrelsen inte fullt ut säkerställt ändamålsenlighet och effektivitet i internprissättningen inom IT-avdelningens område.

4.1 Svar på revisionsfrågorna

Har kommunstyrelsen säkerställt att ändamålsenliga styrprinciper för interndebitering finns?

Vi anser att det till största delen inte finns några tydliga politiska beslut om ändamålsenliga styrprinciper angående interndebitering. Av dokumentet *Verksamhetsplan och budget 2018-2021* framgår det, till viss del, på ett övergripande plan hur interna ersättningar hanteras i Malung-Sälens kommun.

Finns dokumenterade riktlinjer och rutiner för interndebitering?

Vi bedömer att det saknas dokumenterade kommungemensamma regelverk med tillhörande rutiner avseende interndebitering. Däremot finns det rutiner avseende hanteringen av interndebitering. Dessa är dock inte skriftligt dokumenterade eller antagna i övergripande styrdokument.

Finns tillfredsställande underlag vid interndebitering som anger vilka underlag/kalkyler/avtal som ligger till grund för kostnaden?

Vår bedömning är att det inte finns tillfredsställande underlag för interndebitering. Det behöver tydliggöras vad som ingår/ska ingå i IT-debiteringarna, vilka fördelningsnycklar man använder sig av exempelvis antal datorarbetsplatser samt vilka underlag som ligger till grund för beräkningarna t.ex. kalkyler, avtal etc. Vidare bedömer vi att det finns behov av att tydliggöra vad köparna kan förvänta sig för avseende det de betalar för i form av t.ex. service och kompetens.

Generellt för all debitering av interndebitering i Malung-Sälens kommun anser vi att det finns ett behov av att, efter framtagande av adekvata beräkningar, nyckeltal, fördelningsnycklar eller dylikt, tydliggöra vad som ingår i respektive verksamhets interna förhållande. På så sätt blir internprissättningen transparent.

Hur fördelas kostnader för IT på olika nämnder?

Vi konstaterar att kostnaderna för IT fördelas enligt fördelningsnycklarna – antalet datorarbetsplatser samt antal telefonanknytningar - till respektive nämnd enligt av IT-avdelningen fastställt belopp.

Finns det kostnader för IT som debiteras direkt på nämnd?

Kostnader avseende IT, som inte är kommungemensamma, hanteras direkt av den nämnd som använder sig av t.ex. ett explicit dataprogram. Att kostnader för t.ex. verksamhetsspecifika program belastar dennes nämnd anser vi är rimligt.

Har kommunstyrelsen följt upp att internprissättningen följer gällande riktlinjer?

Det saknas dokumenterade kommungemensamma riktlinjer för internprissättning. Där-
emot stipulerar kommunallagen hur hantering av självkostnadsprincipen, vilken Malung-Sälens kommun enligt uppgift använder sig av, ska tillämpas. Kommunstyrelsen har inte, enligt de uppgifter vi tagit del av, följt upp att internprissättningen följer gängse regler (t.ex. självkostnadsprincipen).

Finns det avtal mellan beställare och utförare?

Vi konstaterar att det inte finns avtal mellan beställare och utförare. Då kommunstyrelsen redan år 2015 beslutat om att det skulle tecknas överenskommelser mellan samtliga internserviceenheter och interna köpare menar vi att detta skyndsamt behöver upprättas i enlighet med kommunstyrelsens beslut.

4.2 Rekommendationer

Utifrån vår bedömning och slutsats rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- arbeta fram styrande- och stödjande dokument som fastslår hur Malung-Sälens kommun avser hantera de interna förehavandena samt därefter följa upp att gällande styrande- och stödjande dokument efterlevs.
- tydliggöra och kommunicera vad som ingår/ska ingå i de interna IT-debiteringarna, vilka fördelningsnycklar man använder sig av exempelvis antal datorarbetsplatser, vilka underlag som ligger till grund för beräkningarna t.ex. kalkyler, avtal etc. samt tydliggöra vad köparna kan förvänta sig för avseende det de betalar för i form av t.ex. service och kompetens.
- säkerställa att överenskommelse tecknas mellan samtliga internserviceenheter och interna köpare i enlighet med kommunstyrelsens beslut från 2015-11-03.

Malung-Sälens kommun

Granskning av internprissättning inom IT-avdelningen

2018-10-03

Datum som ovan

KPMG AB

Marita Castenhag
Kommunal revisor och kundansvarig

Camilla Strömbäck
Certifierad kommunal revisor

Detta dokument har upprättats enbart för i dokumentet angiven uppdragsgivare och är baserat på det särskilda uppdrag som är avtalat mellan KPMG AB och uppdragsgivaren. KPMG AB tar inte ansvar för om andra än uppdragsgivaren använder dokumentet och informationen i dokumentet. Informationen i dokumentet kan bara garanteras vara aktuell vid tidpunkten för publicerandet av detta dokument. Huruvida detta dokument ska anses vara allmän handling hos mottagaren regleras i offentlighets- och sekretesslagen samt i tryckfrihetsförordningen

Malung-Sälens kommun

Granskning av internprissättning inom IT-avdelningen

2018-10-03

Bilaga 1

Av nedan resultaträkning framgår bokslut 2016 och 2017 för primärkommunen (de kommunala bolagen ingår ej i sammanställningen).

RESULTATRÄKNING²¹	Utfall	Utfall
(tkr)	2016	2017
Verksamhetens intäkter	230 577	211 151
Verksamhetens kostnader	-823 298	-839 895
Jämförelsestörande poster	25 424	13 187
Jämförelsestörande intäkter	36 687	50 305
Jämförelsestörande kostnader	-11 236	-37 118
Avskrivningar	-31 241	-28 874
Verksamhetens nettokostnader	-598 538	-644 431
Skatteintäkter	430 171	445 163
Generella statsbidrag och utjämning	179 135	190 663
Finansiella intäkter	10 362	11 443
Finansiella kostnader	-6 954	-5 764
Resultat före extraordinära poster	14 176	-2 926
Extraordinära intäkter		
Extraordinära kostnader		
Skatt		
Årets resultat	14 176	-2 926

²¹ Källa: Tabell lämnad av ekonomienheten

Malung-Sälens kommun

Granskning av internprissättning inom IT-avdelningen

2018-10-03

Prognos 2018-12-31²²

Driftprognos den kommunala organisationen

(tkr)	Bokslut År 2017	Budgetram År 2018	Prognos per APRIL År 2018	Avvikelse Budget - Prognos	Differens föregående prognos
Nämnd / förvaltning					
Kommunfullmäktige	-1 004	-1 300	-1 300	0	0
Revision	-554	-706	-706	0	0
Valnämnd	-77	-320	-320	0	0
Överförmyndaren	-1 331	-1 600	-1 700	-100	-100
Kommunstyrelsen	-195 246	-147 190	-158 774	-11 584	0
Barn- och utbildningsnämnden	-172 787	-182 512	-189 030	-6 518	1 704
Socialnämnden	-255 910	-248 500	-260 550	-12 050	-2 550
Kultur- och fritidsnämnden	-30 294	-27 400	-27 535	-135	0
Räddningsnämnden	-14 401	-14 300	-14 500	-200	-200
Miljönämnden	-2 122	-2 300	-2 300	0	0
Byggnadsnämnden	346	-3 550	-2 755	795	152
KS försäljning exploateringsmark	37 297	16 500	14 500	-2 000	230
Nämndernas tilldelade budgetramar	-636 083	-613 178	-644 970	-31 792	-2 362
<i>Finansförvaltningen (netto)</i>	-8 632	-7 400	-8 133	-733	710
Verksamhetens nettokostnader	-644 715	-620 578	-653 103	-32 525	-1 652
Skatteintäkter	445 163	450 723	449 625	-1 098	2 250
Generella statsbidrag och utjämning	190 663	189 131	189 789	658	348
Summa skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning	635 826	639 854	639 415	-439	2 598
Finansiella intäkter	11 444	6 965	12 973	6 008	1 018
Finansiella kostnader	-5 481	-3 265	-2 800	465	465
Årets resultat	-2 926	22 976	-3 516	-26 492	2 429
<i>varav medlemsbidrag VDUF (del i KS)</i>	-63 625	-56 602	-64 766	-8 164	-4
Resultat exklusive markexploatering	-40 223	6 476	-18 016	-24 492	2 199

²² Källa: Tabell lämnad av ekonomienheten (återfinns i dokumentet Förstärkt månadsprognos)